

EVROPA.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Vídeň, 7. listopadu. — Předseda uherského ministerstva, hrabě Szapary, podal dnes císaři rakouskému a králi uherskému Frant. Josefu žádost celého ministerstva za propuštění. Krok tento prohlášen byl již po delší dobu z rozličných příčin za nevyhnutelný. Strana neodvislá i umírněná opozice pod vůdcovstvím hraběte Apponye vznesly na předsedu ministerstva obžalobu z velezrády, již dopustil se na zájmech Uherska obzvláště v záležitosti odhalení pomníku honvedů padlých v r. 1849 a současného ověření pomníku gen. Hentziho, který padl v téměř roce při hájení pevnosti budínské proti uherským povstalcům. Jak již jsme oznámili odbyvána byla dne 2. listopadu slavnost "smíření", kdy byl odhalen pomník honvedů a při té příležitosti zároveň ověření pomník Hentziho. Vládní kruhy kladly do této slavnosti velké naděje a domnívaly se, že počtou, již prokáže společně vojsko pomníku honvedů odčiněny budou všechny vzpomínky Uhrů na minulost a tyto spokojí s tou mírou samostatnosti, jaké požívají a vzdají se tužeb po úplné neodvislosti. Avšak opozice proti Rakousku a všemu spojením s ním nabývá v Uhrách čím dále tím více půdy a tlaku její poddávají se i vládní kruhy. Postavení vlády stěžily též spory o jisté náboženské otázky (ohledně zákona o manželství, o křtu dětí, posílých ze smíšených manželství atd.)

Vídeň, 7. listopadu. — Z Pešti se oznamuje, že císař Frant. Josef přijal resignaci uherského ministerstva, kterou mu hrabě Szapary podal.

Z obce Szeczeny oznámeno bylo 9 nových případů cholery, z nichž čtyři měly smrtelný průběh.

Vídeň, 8. listopadu. — V Haliči panují hrozné poměry v oboru školství. Dle zprávy zemské školní rady bylo loňského roku zavřeno 256 škol pro nedostatek učitelů. Letos se poměry ty ještě zhoršily, neboť je uzavřeno již 300 škol, tedy o 44 více. 2350 polských, obcí nemá dosud vůbec žádných škol.

Vídeň, 8. listopadu. — Olomoucká kapitola odporučila dra. Theodora Kohna za nástupce zemřelého kardinála arcibiskupa knížete Fürstenberga.

Londý, 8. listopadu. — Dle vídeňské depeše zdejším "Chronicle" dán byl v obžalobu člen poslanecké sněmovny rakouské a člen výboru pro spracování nového trestního zákonníka Nedžula. Kládou se mu za vinu jisté nemravné činy.

Vídeň, 9. listopadu. — Dle výkazů generálního konsula rakouského ve Spoj. Státek páčil se vývoz z Rakouska-Uherska do Spoj. Států za třetí čtvrtletí běžícího roku na \$4,979,642 oproti \$2,595, 645 v téměř období minulého roku. Hlavní položku vykazuje cukr s 1,621,963 dollary.

Vídeň, 9. listopadu. — Jan hrabě Krasieki, čestný rytíř řádu maltéžského a od r. 1885 doživotní člen panské sněmovny rakouské, byl v pondělí nalezen s profíznutým hrdlem v jistém zdejším domě. Hrabě způsobil si těžké toto zranění sám. Jest to již třetí samovražděný pokus 56 letého hraběte, který však i tentokrát bude na živu zachován. Nezdařené špekulace přiměly jej, že chtěl životu svému konec učinit.

Vídeň, 10. listopadu. — Právník císařské rodiny, Viktor Raindl, vydal se dobrovolně do rukou spravedlnosti a

přiznal se, že již po celou řadu let zpro nevěřoval peníze sobě svěřené. Prohlásil že peníze ty ztratil v obchodních špekulacích. Věc tato vzbuzuje na všech stranách velký úžas, neboť Raindl plátil za velmi řádného muže, zaujímal vynikající postavení a peníze byly mu ze všech stran svěřovány. Schodek v jeho knihách nalezený páčí se na \$185,000, avšak není vše ještě důkladně vyšetřeno.

Pešť, 11. listopadu. — Ve schůzi členů liberální strany poslanecké sněmovny uherské učinil ministerský předseda Szapary sdělení, že císař Frant. Josef přijal resignaci uherského ministerstva. Na mnohých stranách považuje se za pravděpodobné, že místo Szaparyho zaujme vůdce umírněné opozice hraběte Apponyi, včelý to přívrženec strany Košutovy. Protivníci hraběte Apponyie naproti tomu tvrdí, že jmenování jeho předsedou ministerstva bylo by nebezpečným pro vnitřní mír v Uhrách.

Bude-li mít strana dosti vlivu, zameziti jmenování Apponyie, bude vyzván opětně Koloman Tisza, aby uvázal se v sestavení nového kabinetu.

Ze zmíněné schůze odebral se hrabě Szapary do poslanecké sněmovny a tam oznámil též, že ministerstvo odstupuje. Prohlásil, že členové ministerstva byli svorní ve všech bodech předlohy o reformě zákona o manželství, jež v tom nemohl se shodnouti, má-li občanský sňatek býti povinným.

Různost mínění o této věci byla v lůně ministerstva tak velká, že konečně došlo k resignaci celého ministerstva.

Berlín, 11. listopad. — V Pešti panuje nyní, po odstoupení kabinetu Szaparyho, uvnitř strany liberální, která dosud byla u vesla vládního, velký zmatek. Katolíci rozhodně se ohrazují proti povolání Kolomana Tiszy na uprázdňené místo ministerského předsedy.

Ustavičně vynořují se jména nových kandidátů pro tento úřad. Není pochyby, že krize, která nyní v Uhrách vypukla, jest jednou z nejzávažnějších, které kdy tato země přestála musila. V žádném politickém táboře nevědí si rady, jaká cesta vedla by k uspokojivému rozřešení této krize.

Vídeň, 11. listopad. — Císař Frant. Josef svěřil dosavadnímu ministru financí dr. Weckerlovi utvoření nového kabinetu.

Do poslanecké sněmovny vídeňské vnesen byl Němci případ Václava Kozáka, jenž před několika týdny v opilosti vystřelil několikrát na společnost po Příkopech v Praze se procházející, která náhodou německy mluvila. Byl postaven před porotu pro pokus vraždy, byl však uznán za nevinna. Soud odsoudil jej jenom za nedovolené nošení zbraně do vězení na 48 hodin. Němci z nepatrného tohoto případu nadělali velkou událost, která prý dokazuje, jakého stupně dosáhla již nenávisť mezi Čechy a Němci v Čechách.

Vídeň, 12. listopadu. — Jak se proslýchá, vynalezl Manlicher novou samičinnou opakovací, která vypálí v každé minutě 100 ran. Potvrdil-li se zpráva tato, budou mít národové rakouští potěšení, dáti vládě několik set milionů na zavedení nové této zbraně, neboť jest nemožno, aby rakouské kruhy vojenské nechaly si ujíti tuto příležitost, kdy mohou zjednat si tak dokonalou vražednou zbraň.

MORAVA.

Brno, 11. listopadu. — Prádelna v Opanech (?) sřítla se včera, právě když dělníci po celodenní práci chtěli se odebratí domů. Když počaly ve zdech

objevovat se trhliny, hrnulo se všechno vne úprkem. Avšak bohužel nepodařilo se všem uniknouti záhubě. Za několik vteřin nebyla zbudova než hromada trosek, pod nimiž bylo pochováno 35—40 dělníků. Dvacet mrtvol bylo doposud vytaženo. Vinu tohoto hrozného neštěstí nese stavitel, jenž továrnu tak chatrně zbudoval, že zdl a podlaha nemohly uvéstí tíži strojů.

SLEZSKO.

Opava, 11. listopad. — Dne 21. listopadu koná se doplňovací volba poslance do říšské rady za města Těšín, Frýdek, Fryštát, Bohumín, Bílove, Vítkov, Klímkovice a Odry na místě zesnulého dra. Demla.

V německých novinách slezských proskakovaly již před vypsáním volby této různé poznámky ve příčině kandidáta. Není pochyby, že tentokrát také nacionálové své štěstí zkusí. Budou tedy proti sobě tři kandidáti: německo-nacionální, německo-liberální a Slovan.

RUSKO.

Petrohrad, 10. listopadu. — Následkem prudkých sněhových vánic zůstalo na trati se Sesonu do Vjazmy blízko Moskvy množství vlaků ve sněhu vězeti, mezi nimiž i zvláštní vlak velkoknížete Mikuláše. Množství vyslaných vlaků pomocných a velké množství dělníků nemohlo spousty sněhu odklidit z kolejí.

Silné zemětřesení událo se tyto dny na Kavkazsku, když bylo okolí města Kutaisu pět dědin docela zbořeno; 27 lidí přišlo při tom o život.

Petrohrad, 10. listopad. — Výlohy spojené s organizováním a uspořádáním ruského oddělení na světové výstavě v Chicagu, páčí se na 800.000 rublů.

Londýn, 12. listopadu. — Z Petrohradu došla zpráva o činu, který svědčí o hrozně krutosti. Ackermanová, obryně postavou i silou, ubytovala se u jisté selky v okrese ismailském v Besarabii. Před několika dny statně obě ženy popjely a když zásoby kořalky došly, odebrala se selka, aby nové přinesla. Když se vrátila, seznala ke svému ohromnému zděšení, že Ackermanová nemluví její usmrtila, útlé části tělíčka snědla a krev a mozek děcka vysál. Netvor ten právě chtěl se vrhnouti na tříletou dcerušku selky a podobný osud jí připraviti. Dříve než matka mohla tomu zabrániti, usmrtila vražednice děvčátko kyjem. Na pokřik zděšené matky přispěchali sousedé a stěží spoutali krvežíznivou tygřici. Zpráva o neslýchaném zločinu rozšířila se rychlostí blesku a nechybilo mnoho, že by rozrušený lid byl vražednici na místě usmrtil.

FRANCIE.

Paříž, 8. listopadu. — Anarchista Meutrier zaslal dopis časopisu "Gil Blas", v němž prohlašuje, že v Londýně zatčený anarchista Francois neměl žádného účastenství při výbuchu v kavárně Verryho v Paříži, nýbrž že Meutrier sám attentát ten provedl.

Paříž, 8. listopadu. — Dva policisté nalezli dnes dopoledne o 11 hod. před kanceláři ředitelstva carmauxských dolů podezřelou krabici.

Když na policejní strážnici krabice byla prohlížena, vybuchla, a dva policisté byli usmrceni, kdežto třetí těžce poraněn. Policejní strážnice byla poškozena.

Londýn, 9. listopadu. — První zpráva o veřejném výbuchu znějící velmi neúplně. Když rozčilení poněkud se utišilo, byla budova policejní stanice prohlédnuta a mrtvolky čtyř výbuchem

usmrcených mužů nalezeny. Mrtvi jsou: policejní seržant, tajemník policejního komisařství, jeden policejní strážník a vrátný v paláci carmauxské společnosti, který jak vyšlo na jevo, policisty nalezenou bombu na policejní stanici odnesl. Mrtvolky poskytovaly strašný obraz a více osob upadlo do mdlob při pohledu na zkrvácené a znetvořené hromady kostí a masa. Jeden policejní inspektor byl smrtelně poraněn. Jakou látkou bomba byla naplněna, zahaleno jest posud rouškou tajemství. Výbuch byl tak prudký, že sousední domy ve svých základech se otřásl a obyvatelé jich na ulice se vyřítili, obávající se, že domy svalí se jím nad hlavami. Dvě poschodí policejní stanice jsou úplně zničena.

Celá ulice pokryta byla troskami, o jichž odstranění postarali se hasiči. Jest nyní na jisto postaveno, že policisté bombu nenašli, nýbrž že je na ni upozornil pokladník carmauxské společnosti, který ji u vchodu budovy spatřil ležeti. Hodiny uvnitř pekelného stroje bylo jasně slyšeti, když čtyři mužové sklonili se, nad bombou a chtěli prozkoumati její obsah. Náhle rozlehl se ohlušující rána — dílo zkázy bylo dokonáno. Usmrcení muži byli tak strašně zohaveni, že smrt jejich okamžitě se dostavila.

Všechny osoby, na policejní stanici se právě nacházející, které životem svým vyvázly, mračný dým a prachu o překot hnaly se na ulici. Trvalo dosti dlouho, než ze svého ztěšení se vzpamatovaly. Když zděšení ustoupilo rozvaze spě hall policisté ku pomoci svým postrádaným soudruhům. Mrtvolky zabítených dopraveny do márnice a těžce raněný inspektor donesen do nemocnice. Nejlepším policistům bylo uloženo, aby vypátrali původce výbuchu.

Předseda ministerstva, Loubet, ministr spravedlnosti, Ricard, prokurátor republiky a policejní náčelník dostavili se na místo výbuchu a prohlédli si důkladně zbořenou budovu. Vnitřek její poskytoval hrozný obraz spousty. Podlaha světnice, v níž výbuch se udal, pokryta byla kalužemi krve, kusy mozku, masa a kostí, a mezi tím byly hromady trosek. Když ministři se dostavili, nebyly mrtvolky ještě odneseny. Šaty byly na nich na kousky rozedrány a ze zejících ran vynikaly vnitřnosti. V koutě světnice ležela část mrtvoly policejního seržanta, již bylo možno poznati pouze dle několika kousků unifomy. Po jedné havičce nalezena byla bezhlavá mrtvola vrátného z budovy carmauxské společnosti. Část jeho lebky našla se na sousední ulici. Z těla tajemníka policejního komisaře zůstala jen část neporušena. Hlava byla utržena a nemohla doposud býti nalezena.

Budova policejní stanice byla tak poškozena, že hasiči budou musiti ji strhnouti. Jeden policejní strážník, jenž s napjetím všech sil, běžel do podprefektury, aby tam o případu zvěst podal, klesl cestou mrtev k zemi. Soudí se, že ranila jej srdeční mrtvice následkem v líčho rozčilení.

Paříž, 10. listopadu. — Rozčilení nad veřejným výbuchem v budově policejní stanice neubývá, nýbrž pořád ještě se stupňuje.

Z počátku panovalo mínění, že za čin ten zodpovědní jsou horníci v Carmaux, kteří se chtěli společnosti pomstíti, avšak nyní jest veřejnost přesvědčena, že původce hledati dlužno v řadách pařížských anarchistů. Vzdor nejhrošlivějšímu pátrání nepodařilo se však dosud policii, pachatele vypátrati.

Paříž, 10. listopadu. — Krátce po